
„Чарли и фабрика чоколаде“, Роалд Дал

Чарли и фабрика чоколаде

Једно од најпознатијих дела британског писца норвешког порекла Роалда Дала је роман за децу „Чарли и фабрика чоколаде“. Прво издање роман је доживео 1964.г.

Главни лик романа је Чарли Бакит. Радњу покреће дечакова жеља за послastiцом. Роман је у ствари једна бајка чија је радња смештена у савремено доба. Не наводи се ни време ни место радње, али се да закључити. Појављују се нестварни ликови, као Умпа Лумпе, који су слични патуљцима из „Снежане“. Власник фабрике чоколаде, господин Вили Вонка, у ствари је чаробњак са штапом који ствара чуда од чоколаде. На почетку се описује дворца који је он направио од чоколаде. Подсећа на кућицу од слаткиша из „Ивице и Марице“, а гладни Чарли је баш као Ивица. Опис фабрике, дугачки ходници, врата са натписима и Вонка како раздрагано скакуће околу личи на зеца из „Алиса у Земљи чуда“. Роман има пуно сличности са другим бајкама.

Књига почиње описом Чарлија и његове сиромашне породице. Опис нас тера на размишљање колико мало ценимо то што имамо. Чарли добија малу чоколаду једном годишње, а ужива у њој месец дана. Ми који имамо то сваког дана, као да уопште не умемо да уживамо у њој. У близини његове куће је Вонкијева фабрика. Дечак добија прилику да је посети са својим дедом. Са њим је још четворо деце. Ту почиње чаролија. Изглед фабрике је бајковит. Често има и описа који као да су из филмова о далекој будућности или чак научној фантастици, као што је лифт који иде у свим правцима на погон од шећерне енергије. Деца са Чарлијем имају негативне особине, чак и њихова имена указују на то шта је код те деце лоше. Из њихових поступака у понашању треба да научимо шта је добро, а шта лоше. Песме Умпа Лумпи показују како ће које дете бити кажњено. На крају свако од њих добија камион слаткиша и одлази кући. Чарли добија целу фабрику чоколаде.

Књига шаље јасну поруку о томе да треба ценити мале ствари за које мислимо да нам припадају, како су те ситнице за некога огромне и недостижне. Указује нам на лоше особине и понашање. Као и свака бајка завршава се тако што добро побеђује и поручује нам да треба бити добар, културан и лепо васпитан. Заправо, порука ове књиге је да треба веровати у своје снове и да ће се они остварити пре, као Чарлију или касније, као деда Џоу. Снови се остварују у правом тренутку, када породица већ умире од глади. Можда су сви ови нестварни ликови и догађаји само резултат дечакове маште или халуцинације у тренуцима док гладује.